

Bestyrelsesmøde den 9. juni 2023

1. juni 2023

Pkt. 6. Konsekvenser ved etablering af Lynetteholm, metrolinje og Østlig Ringvej

1. Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

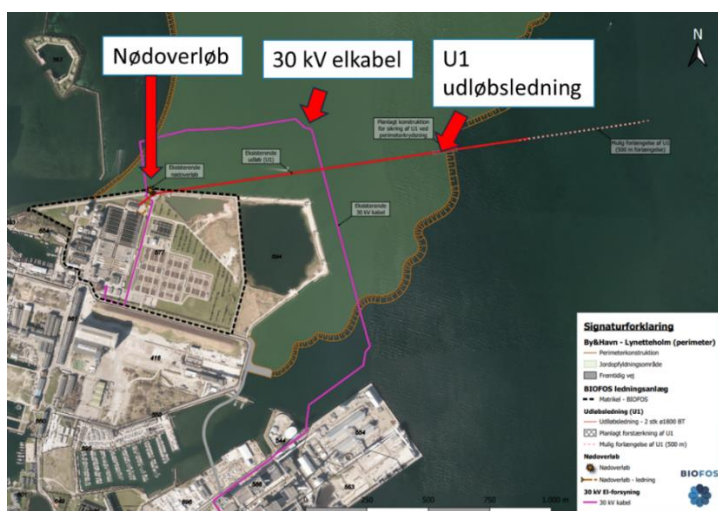
2. Baggrund

Med etableringen af Lynetteholm samt overvejelserne om ny metrolinje og Østlig Ringvej følger en række konsekvenser for Renseanlæg Lynetten. Flere anlægsdele skal omlægges eller ændres for at sikre funktionen af renseanlægget under og efter etableringen af de tre infrastrukturprojekter. Flere ændringer vil tage år at projektmodne og realisere.

Med dette tilbagevendende punkt på dagsordenen får bestyrelsen en oversigt over konsekvenserne og en løbende orientering om udfordringer og status, inkl. en oversigt over de økonomiske konsekvenser.

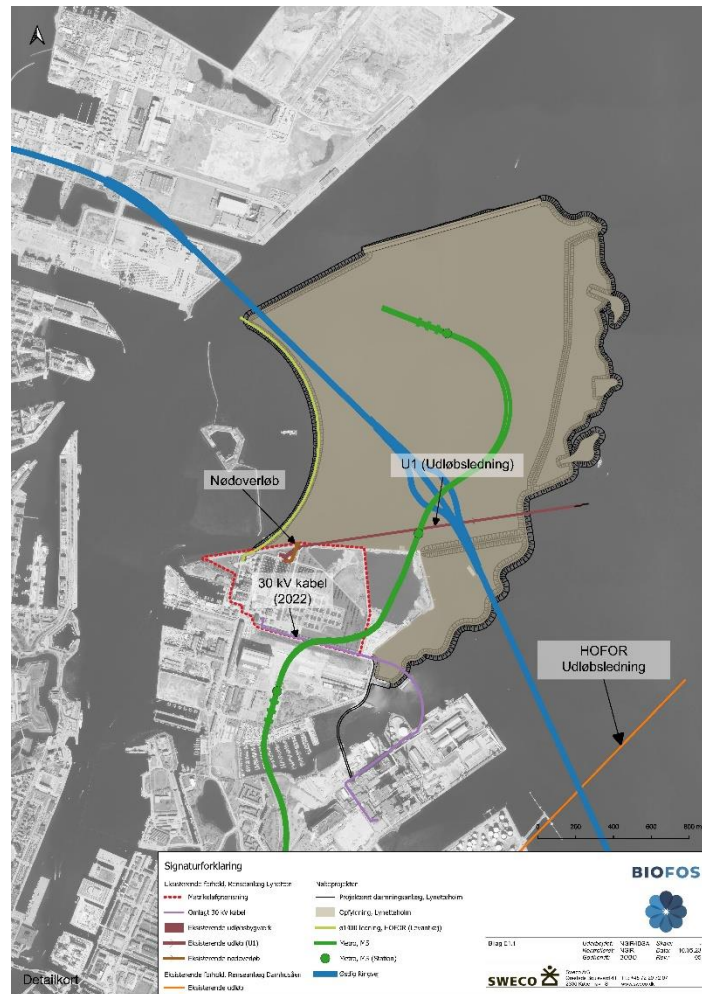
3. Overordnede konsekvenser

Etablering af Lynetteholm blev vedtaget ved lov om anlæg af Lynetteholm den 4. juni 2021. Nedenfor ses placeringen af de af BIOFOS' anlægsdele, der berøres af Lynetteholm.

Når der refereres til "det politiske forståelsespapir", henvises der til den politiske aftale, som blev indgået den 1. juni 2021 mellem BIOFOS' 15 ejerkommuner og Transportministeriet om rammerne for udviklingen omkring Lynetteholm.

Nedenfor ses de senest opdaterede linjeføringer, der aktuelt er i spil for metroudbygningen og Østlig Ringvej, som vil berøre BIOFOS.

4. Delopgaver

4.1. Omlægning af 30 kV søkabel

Problemstilling: BIOFOS' el-forsyning består af to 30 kV-el-kabler, et landkabel og et søkabel. Søkablet er ført under havbunden, hvor Lynetteholm skal anlægges. Kablet skal lægges om, da det ikke kan holde til belastningen fra jordpåfyldningen.

Status: Omlægning af el-kablet er omtalt i forarbejderne til anlægsloven. Håndtering af denne opgave er ikke omtalt i det politiske forståelsespapir. BIOFOS har etableret et nyt kabel fra Amagerværket og tværs under Margretheholm Havn og frem til BIOFOS via Refshalevej. Det nye kabel er idriftsat. Det gamle søkabel er taget op og fjernet til skrot. Der udestår en mindre ombygning og reovering af BIOFOS' del af transformerstationen på Amagerværket. Arbejdet er i gang og forventes færdiggjort ultimo april 2023.

Nyt siden forrige bestyrelsesmøde: Intet nyt

4.2. Sikring af udløbsledningen U1 ved perimeter

Problemstilling: Lynetteholms perimeter vil krydse BIOFOS' udløbsledning U1, som består af to parallelle rørledninger på havbunden. Udløbsledningerne skal sikres i krydsningspunktet for at kunne bære den ekstra belastning.

Status: Det er aftalt som en del af det politiske forståelsespapir, at BIOFOS skal finansiere 38,5 mio. kr. til sikringen, og at By & Havn betaler eventuelle omkostninger herudover. BIOFOS har aftalt med By & Havn, at By & Havn udfører selve sikringen på vegne af BIOFOS. Parterne har beskrevet vilkårene for samarbejdet og arbejdets udførelse i en aftale fra juni 2022. By & Havn

forventer at udføre sikringen i perioden efteråret 2023-forår 2024. BIOFOS og By & Havn er enige om den tekniske løsning på sikringen af udløbsledningerne. Der er indgået en aftale med By og Havn om en betalingsplan for de 38,5 mio. kr.

By & Havn oplyser i marts 2023, at projektet kører planmæssigt, at der udsendes udbud medio maj, og entrepriseopstart forventes 1. oktober 2023.

Nyt siden forrige bestyrelsesmøde:

Intet nyt

4.3. Nødoverløb

Problemstilling: Når By & Havn lukker Lynetteholms perimeter forventelig primo 2026, vil BIOFOS' eksisterende nødoverløb føre ud i den indsø, der dannes af perimeteren. Nødoverløbet skal derfor være omlagt med udgangen af 2025.

Status: Omlægning af nødoverløbet er omtalt i forarbejderne til anlægsloven. Håndtering af denne opgave er ikke omtalt i det politiske forståelsespapir. BIOFOS er i gang med udarbejdelsen af tekniske løsningsforslag for nødoverløbet. Der er gennemført et rådgiverudbud og fundet en teknisk rådgiver, der skal udarbejde løsningsforslag for nødoverløbet. Rådgiveren har foreslået tre forskellige løsninger, hvor nødoverløbet enten føres mod vest ind i yderhavnen eller mod øst ud i Øresund.

Bestyrelsen besluttede på bestyrelsesmødet den 31. marts 2023, at BIOFOS skulle arbejde videre med løsningen, hvor nødoverløbet via en ny pumpestation vil kunne ledes til Øresund gennem de eksisterende udløbsledninger.

Nyt siden forrige bestyrelsesmøde: Projektet med at etablere ny nødoverløb er igangsat, og der vil tilgå bestyrelsen en investeringsindstilling, når endeligt budget og tidsplan er fastlagt.

4.4. Sikring af udløbsledningen U1 generelt

Problemstilling: Når By & Havn lukker perimeteren primo 2026, kan jordopfyldningen af fase 2-depotet begynde. Udløbsledningen U1, der delvist er beliggende under fase 2-depotet, skal sikres mod belastningen fra såvel tung trafik og jordopfyld.

Status: Sikring og forlængelse af U1 er omtalt i forarbejderne til anlægsloven. Det er aftalt som en del af det politiske forståelsespapir, at denne opgave afventer en beslutning om, hvorvidt Renseanlæg Lynetten skal flytte. Spørgsmålet om flytning afklares som led i analysen om den fremtidige placering af renseanlæg i hovedstadsområdet. BIOFOS har igangsat udarbejdelse af løsningsforslag, der kan udskyde behovet for at sikre U1, fx ved etablering af kørevej uden om/vest for U1, eller henover U1 i en enkelt transportkorridor. BIOFOS og By & Havn er enige om en transportkorridor for jordtransport, der friholder udløbsledningen de første mange år, og er i proces med at udforme aftalegrundlaget.

Nyt siden forrige bestyrelsesmøde: BIOFOS afventer By & Havns oplæg til aftalegrundlag

4.5. Forlængelse af udløbsledningen U1

Problemstilling: Det fremgår af forarbejderne til anlægsloven, at udløbsledningen U1 skal forlænges med 500 meter af hensyn til badevandskvaliteten på østsiden af den kommende Lynetteholm.

Status: Det fremgår af det politiske forståelsespapir, at forlængelsen afventer en beslutning om, hvorvidt Renseanlæg Lynetten skal flytte. By & Havn har på foranledning af BIOFOS påtaget sig at undersøge, om en forlængelse af U1 kan udsættes, og ifølge det politiske forståelsespapir skal By & Havn i givet fald ansøge om dette som en projektændring. BIOFOS afventer konklusionen på By & Havns undersøgelser vedrørende udsættelsen af forlængelsen.

Forlængelsen bør under ingen omstændigheder gennemføres, før der er en afklaring på øvrige delopgaver vedr. U1, jf. pkt. 4.4. og 4.6.

Nyt siden forrige bestyrelsesmøde: Intet nyt.

4.6. Østlig Ringvej

Problemstilling: Ifølge forundersøgelserne til Østlig Ringvej vil ringvejens forventede trace (Ø3 og Ø4/5) krydse udløbsledningen U1 inden for Lynetteholms perimeter. Konsekvenserne for U1 er ikke klarlagt, men de forventes at medføre behov for en omfattende sikring eller en omlægning af U1.

Status: Foruden påvirkningen fra anlæggelsen af Lynetteholm vil også Østlig Ringvej få en afgørende betydning for U1. Der afventes nærmere oplysninger om Østlig Ringvejs projekt- og tidsplan, da begge er afgørende forudsætninger for BIOFOS' videre planlægning, herunder afklaring af om den bedste og billigste løsning vil være at anlægge en ny udløbsledning. BIOFOS har indledt en god dialog på chefniveau med Sund & Bælt, der er ansvarlig for etablering af Østlig Ringvej. Transportministeriet har den 22. august 2022 offentliggjort materiale til høring over strategisk miljøvurdering (SMV) af plan for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen, herunder Lynetteholm. Sund & Bælt udsendte i september "ideoplæg – indledende dialog og idefase" i høring. BIOFOS har afgivet høringssvar i forbindelse med idefase høringen.

Der er etableret et mødeforum med Sund & Bælts tekniske direktør, hvor udveksling af tegnninger og viden løbende vil finde sted. Sund & Bælt vurderer, at arbejdet med Østlig Ringvej tidligst vil begynde i 2028.

Nyt siden forrige bestyrelsesmøde: Sund & Bælt har endnu ikke fastlagt den endelige linjeføring for Østlig Ringvej. Den linjeføring, der arbejdes med i øjeblikket, har op- og nedkørselsramper der, hvor vejen krydser BIOFOS' udledningsledning (U1). Sund & Bælt forventer, at Østlig Ringvej vil blive besluttet med en anlægslov.

4.7. Metrolinjeføring

Problemstilling: Den strategiske miljøvurdering (SMV), jf. pkt. 4.6., omtaler to alternative traecer for den fremtidige metro, der skal betjene Lynetteholm. Det ene trace går hen over BIOFOS' matrikel og nogle af bassinanlæggene.

Status: De tekniske, juridiske og økonomiske konsekvenser er ikke klarlagt. Den strategiske miljøvurdering blev offentliggjort den 22. august, jf. pkt. 4.6. BIOFOS har påbegyndt dialog med Metroselskabet om konsekvenserne. Københavns Kommune udsendte i september "idefasehøring for metrolinjen M5". BIOFOS har afgivet høringssvar i forbindelse med idefase høringen. Københavns Kommune har lagt sig fast på linjeføringen for metrolinjen M5. Linjeføringen er nu besluttet, og det betyder, metroen føres i en blød bue ind over BIOFOS matrikel og de yderste af luftningstankene.

Nyt siden forrige bestyrelsesmøde: Københavns Kommune og Metroselskabet har efterfølgende ændret linjeføringen, så den ikke mere går ind over BIOFOS' luftningstanke. Linjeføringen krydser stadig ind over BIOFOS' matrikel, og besværliggør BIOFOS' mulighed for at udnytte det areal, der afskæres af metroen. Den del af M5, der krydser ind over BIOFOS' matrikel, forventer Metroselskabet at begynde anlægsarbejdet af omkring 2037. Metroselskabet forventer, at metroudbygningen besluttet med en anlægslov.

4.8. Etablering af transformatorstation

Problemstilling: I forbindelse med at By & Havn skal etablere en modtagestation for jord vest for BIOFOS matrikel, har de brug for at etablere en transformatorstation. Transformatorstationen består af to enkeltstående transformatorer, hver på størrelse med en lille bil. By & Havn har indhentet det nødvendige tegningsmateriale digitalt, og projekteret placeringen på By & Havns eget areal. Desværre er der sket en fejl i projekteringen, og transformatorstationen er blevet placeret ca. 10 meter ind på BIOFOS' matrikel. Placeringen generer ikke driften af BIOFOS' renseanlæg. Der er dialog med By & Havn om muligheden for at lade transformatorstationen blive stående, mod at placeringen bliver tinglyst som værende på gæsteprincippet. Det betyder, at BIOFOS omkostningsfrit kan bede By & Havn om at flytte transformatorstationen, hvis BIOFOS i fremtiden skal bruge arealet.

Status: BIOFOS afventer en tilbagemelding fra By & Havn med et oplæg til en aftale.

4.9. Aftale om ekstraordinær rensning for kvælstof og fosfor

Problemstilling: I forbindelse med etablering af Lynetteholm, vil anlægsarbejderne give anledning til udledning af kvælstof og fosfor til Øresund. By & Havn har som vilkår for etablering af Lynetteholm, at de skal dokumentere tiltag for rensning for en tilsvarende mængde kvælstof og fosfor over for tilsynsmyndigheden.

By & Havn har derfor rakt ud til bl.a. BIOFOS og forespurgt, om vi har mulighed for - mod betaling - at reducere vores udledning af kvælstof og fosfor mere, end vi allerede gør.

BIOFOS har været i en konstruktiv dialog med By & Havn og vurderer, at BIOFOS har mulighed for ekstraordinært at reducere udledningen af kvælstof og fosfor yderligere, men at det vil være forbundet med en række ekstraomkostninger.

Status: Aftalen blev godkendt af bestyrelsen på bestyrelsesmødet den 31. marts 2023. BIOFOS og By & Havn har efterfølgende indgået aftalen om ekstraordinær rensning for kvælstof og fosfor.

4.10. Matrikelgrænse til Lynetteholm

Problemstilling: Matrikelgrænsen til Lynetteholm består af en betonkant og kystsikringssten, der går ud til vores matrikelgrænse i vandkanten. Anlægsloven regulerer ikke selv materielgrænsen, som ikke kan forblive kystsikringssten.

Status: Overvejelser om håndtering af problemstillingen er begyndt sammen med By & Havn, skal aftales skriftligt.

4.11. Kørevej

Problemstilling: By & Havn ønsker at anvende dele af vores kørevej uden for heget yderst på vores matrikel, herunder etablere en port mv., så offentligheden ikke får adgang. Vil begrænse adgang til bl.a. lystfiskeri fra vores matrikel.

Status: Overvejelser om håndtering af problemstillingen er begyndt sammen med By & Havn, skal aftales skriftligt.

5. Økonomi

Nedenfor ses en samlet oversigt over de økonomiske konsekvenser for BIOFOS Lynettefælleskabet A/S:

Emne	Investeringsbehov	Realiseret forbrug/ mio. kr.	Kommentar
4.1. Omlægning af 30 kV-søkabell	26 mio. kr.	15,5	
4.2. Sikring af udløbsledningen U1 ved perimenter	38,5 mio. kr. – er disponeret via aftaleindgåelse.	1,0	Egne timer er ikke indeholdt i de 38,5 mio. kr.
4.3. Nødoverløb	(fortroligt)*	0,1	
4.4. Sikring af udløbsledningen U1 generelt	Ca. 500 mio. kr.	0,1	Groft estimat.
4.5. Forlængelse af udløbsledningen U1	Indeholdt i ovenstående pkt. 4.4.	0	
4.6. Østlig Ringvej	Indeholdt i ovenstående pkt. 4.4.	0	
4.7. Metroinjeføring	Ikke kendt.	0	
4.8. Etablering af transformatorstation	0		Alle omkostninger afholdes af By & Havn.
4.9. Aftale om ekstraordinær rensning for kvælstof og fosfor	0	0	By & Havn betaler alle omkostninger.

Emne	Investeringsbehov	Realiseret forbrug/ mio. kr.	Kommentar
4.10. Matrikelgrænse til Lynetteholm	Ikke kendt	0	
4.11. Kørevej	Ikke kendt	0	
Timer, generelt	2,5 mio. kr.	0,5	
SUM:		17,2	

* Medfører desuden øgede driftsomkostninger.

Bilag

1. Kommunal politisk forståelse om Lynetteholm, Transportministeriet, 1. juni 2021, inkl. underbilag (www.trm.dk)

Politisk forståelse om Lynetteholm indgået mellem følgende parter:

Albertslund Kommune
Ballerup Kommune
Brøndby Kommune
Frederiksberg Kommune
Gentofte Kommune
Gladsaxe Kommune
Glostrup Kommune
Herlev Kommune
Hvidovre Kommune
Høje-Taastrup Kommune
Ishøj Kommune
Københavns Kommune
Lyngby-Taarbæk Kommune
Rødovre Kommune
Vallensbæk Kommune og
Transportministeriet

1. Flytning af Renseanlægget Lynetten

By & Havn har i henhold til en overenskomst tiltrådt af henholdsvis Københavns magistrat og Københavns havnevæsen i 1975 gjort gældende, at selskabet har en tilbagekøbsret til BIOFOS' areal. Denne ret er dog ikke ubetinget og der knytter sig i øvrigt en række betingelser til udøvelsen af denne ret, herunder at havnevæsenet (By & Havn) fortsat drifter havnevirkksomhed i området.

Det står BIOFOS helt frit til at beslutte, om renseanlægget Lynetten skal flytte eller udvikles på det nuværende område. Den oprindelige overenskomst fra 1975 ændrer ikke herpå.

Hvis BIOFOS beslutter at flytte renseanlægget Lynetten, vil der imidlertid være fordele for byudviklingen ved at kunne planlægge områderne under ét.

Parterne noterer sig, at By & Havns bestyrelse har givet direktionen mandat til at fremsætte tilbud på køb af grunden til markedspris. Parterne er derfor enige om, at overenskomsten fra 1975 ikke vurderes relevant i forhold til den videre proces for flytning af renseanlægget Lynetten, og at markedsværdien af området kan indgå i forretningsplanen for en eventuel flytning af renseanlægget Lynetten, og derved reducere de omkostninger, der skal dækkes over taksterne. Muligheden for at indregne et væsentligt bidrag fra et salg af arealet har som forudsætning, at Lynetteholm og infrastrukturen i form af metro- og vejbetjening realiseres.

Der vil ikke være hjemmel til via anlægslovens § 14 at ekspropriere området, hvor renseanlægget Lynetten ligger, da det netop ikke er nødvendigt i forhold til at anlægge Lynetteholm. Lovforslagets § 14 bemyndiger alene transportministeren til ved ekspropriation at erhverve de arealer og rettigheder, der er nødvendige for gennemførelse og drift af projektet nævnt i lovforslagets § 1. Dette omfatter ikke renseanlægget Lynetten, som ikke er en del af loven og dermed lovens anvendelsesområde i forhold til ekspropriation.

2. BIOFOS U1 udløbsledning

Der er enighed om, at der skal søges en løsning, der minimerer omkostningerne. Der tegner sig følgende mulighed for en midlertidig løsning frem til omkring 2025:

- Ledningen forstærkes, hvor den passerer perimeteren
- Timing og anlæg af kystlandskabet tilpasses, så det ikke konflikter med eksisterende udløbspunkt
- Forstærkning af ledning afventer indtil ca. 2025, hvor der forventeligt er afklaring vedrørende den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten og Østlig Ringvej
- Hvis renseanlægget flytter, laves en midlertidig løsning, indtil ledningen tages ud af drift.
- Hvis renseanlægget forbliver på området, laves en permanent løsning med forstærkning og forlængelse.

Parterne noterer sig, at anlæg af Lynetteholm kan betyde, at der vil være behov for at flytte eller tilpasse forsyningsledninger til bl.a. BIOFOS' renseanlæg på Refshaleøen. I dialog med BIOFOS er der undersøgt forskellige løsningsmuligheder for håndtering af U1-ledningen i forbindelse med anlæg af Lynetteholm. Der er enighed om, at det samlede projekt om forstærkning og forlængelse af ledningen udskydes indtil, at der er en afklaring af den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten mv.

Det foreslås derfor, at der indgås en aftale mellem By & Havn og BIOFOS om følgende forhold:

- Der laves en forstærkning af ledningen, der hvor Lynetteholms østlige perimeter skal anlægges. Udgiften er estimeret til 38,5 mio.kr. BIOFOS betaler denne udgift i overensstemmelse med anlægsloven. Udgifter herudover afholdes af By & Havn.
- By & Havn og BIOFOS optager forhandlinger om håndteringen af U1-ledningen efter 2024 senest medio 2022, med en afslutning inden udgangen af 2024, jf. ovenstående punkt
- By & Havn har ansvar for at ansøge TRM om ovenstående som en projektændring iht. anlægsloven, herunder udarbejde eventuelle miljøvurderinger.

Parterne bemærker endvidere, at By & Havn og HOFOR og NOVAFOS er enige om, at der skal arbejdes videre med alternativer til en forlængelse eller omlægning af U4, hvor omkostningerne søges reduceret.

3. Fremadrettet proces for Lynetteholm

Lynetteholm er et meget stort projekt, der har væsentlig betydning for især de centrale dele af hovedstadsområdet. Projektet har indvirkning på forhold med relevans for en eventuel flytning af BIOFOS' renseanlæg. På den baggrund er parterne enige om, at der nedsættes en følgegruppe bestående af staten ved Transportministeriet, Københavns Kommune og relevante omegnskommuner, der har interesse i projektet, herunder hvordan en fremtidig økonomisk regulering også kan indrette for at håndtere en evt. flytning af renseanlæggene samt anlæg af en Green Tech Island ved Avedøre Holme i Hvidovre.

De næste faser af Lynetteholmsprojektet indeholder et perspektiv om byudvikling, som skal bidrage til at styrke hovedstadens udvikling. Parterne og Transportministeriet er enige om, at der i den forbindelse nedsættes en følgegruppe med repræsentanter fra regeringen og kommunerne, der skal følge effekterne af Lynetteholmsprojektet i et større hovedstadsperspektiv.

Bilag til politisk forståelse om Lynetteholm

1. Klageadgange

Der tillades ikke ledningsomlægninger med anlægsloven for Lynetteholm, men ledningsarbejder er i overensstemmelse med vanlig praksis omtalt i lovforslagets bemærkninger, da arbejdet typisk er en uomgængelig del af store anlægsprojekter. Det betyder, at ledningsomlægninger inden for rammerne af anlægslovens §§ 11-13 skal aftales og planlægges i et samarbejde mellem By & Havn som bygherre og ledningsejerne. Der skal i den forbindelse om nødvendigt indhentes administrative tilladelser til arbejdet, herunder evt. også udarbejdes miljøvurderinger.

Forslag til lov om anlæg af Lynetteholm i § 6, stk. 1, indeholder dog et forslag om, at transportministeren for en begrænset periode kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens, regionens eller en statslig myndigheds afgørelse om udførelse af projektet, som træffes efter de regler oplyst i bestemmelsen, ikke kan påklages til en anden myndighed.

Afskæring af klageadgange i Transportministeriets anlægslove er ikke uset, og sikrer fremdrift i projekter vedtaget af Folketinget. I modsat fald vil et projekt kunne gå i stå på baggrund af en klage med opsættende virkning, hvilket foruden at stoppe et projekts fremdrift også har økonomiske konsekvenser.

I nærværende anlægslov er Transportministeriet opmærksom på, at projektet har en lang rækkevidde i forhold til nyttiggørelsesdelen af projektet. Dette er også baggrunden for, at det står eksplicit i lovens forarbejder, at klageadgangene kun påtænkes afskåret i anlægsfasen af projektet, hvilket omfatter anlægget af perimeteren, adgangsveje, dæmninger mv., som forventeligt er færdigt i ultimo 2024 eller primo 2025. Herefter ophæves afskæring af klageadgange igen, hvorefter de almindelige regler finder anvendelse.

2. Kompensation for merudledning af kvælstoffer

Kompensation for merudledning fra Lynetteholm er afstemt mellem Københavns Kommune, By & Havn samt miljømyndighederne indtil udgangen af 2022. Der er i implementeringsredegørelsen fastsat vilkår om, at By & Havn inden udgangen af 2022 skal præsentere bindende planer for kompensation af merudledning for perioden herefter, jf. også notat af 25. maj 2021 fra Miljøministeriet, som omhandler udledning af næringsstoffer ved etablering og drift af nyttiggørelsesanlægget Lynetteholm.

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger til lovforslaget under punkt 5 om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, vil Udviklingselskabet By & Havn I/S' ejere, dvs. Københavns Kommune og staten, i samarbejde med selskabet, sikre, at selskabet gennemfører yderligere tiltag for minimum 30 mio. kr., som skal bidrage til at forbedre vandmiljøet. Det er endnu ikke konkret besluttet, hvilke initiativer selskabet vil udmønte. Dette vil der løbende blive arbejdet med under Lynetteholms anlægs- og driftsfase